

Nota activeren en waarderen

2026

Inhoudsopgave

2

1. Inleiding.....	4
I. Waar gaat deze nota wél over?	4
II. Waar gaat deze nota niet over?.....	5
2. Wettelijke kaders en indeling activa	6
I. BBV artikelen.....	6
II. Indeling vaste activa	6
Materiële vast activa (MVA)	7
Immateriële vast activa.....	7
Financiële vaste activa.....	8
3. Investeringsplan	10
I. Meerjareninvesteringsplan (MIP).....	10
II. Bovenwijkse Investeringsplan.....	10
Reserve(s) Bovenwijkse investeringen.....	10
Besluitvorming en waardering Bovenwijkse investering.....	11
Besluitvorming en waardering binnenplanse investering met een bovenwijks karakter.....	11
4. Waarderen.....	12
I. Waardering van materiële vaste activa	12
Verkrijgings- of vervaardigingsprijs.....	12
Toerekening van rente.....	12
Bijdragen van derden	12
Onttrekkingen uit reserves.....	12
II. Keuzes gemeente Barneveld toerekening kosten aan een actief	13
Toerekening van interne uren en overige indirecte kosten	13
Toerekening kosten voor sloop gebouwen.....	13
III. Waardeverandering.....	14
Actuele waarde, marktwaarde, economische waarde.....	14
Boekwaarde.....	14
Afwaarderen volgens de BBV.....	14
Beslisboom afwaarderen	15
5. Activeren	16
I. Activeren van materiële vaste activa.....	16
II. Keuzes gemeente Barneveld over activeren.....	16
Ondergrens activeren	16
Beslisboom activeren	17

Onderhanden werk.....	17
6. Afschrijven	18
I. Afschrijven	18
Startmoment van afschrijven	18
II. Keuzes gemeente Barneveld over	19
Afschrijvingstermijnen (tabellen)	19
Regels voor besluitvorming als tabellen niet volstaan (speciaal type activum bijvoorbeeld).....	20
Regels bij tussentijdse wijziging van afschrijvingstermijnen voor openstaande investeringen en	20
lopende activa	20
Restwaarde	20
Componentenmethode	21
Afschrijvingsmethode	21
7. Rente	22
I. Betaalde rente en omslagrente	22
Betaalde rente.....	22
Omslagrente – integrale financiering/projectfinanciering	22
II. Keuzes gemeente Barneveld over	22
Rente tijdens de bouw	22
Integrale financiering/projectfinanciering.....	22
8. Bijlage	23
I. Verklarende woordenlijst	23

1. Inleiding

Deze nota Activeren en Waarderen 2026 gaat in op de wijze waarop de gemeente vanaf 2026 investeert, en hoe zij investeringen activeert, waardeert en afschrijft. Voorheen waren kaders omtrent activeren en waarderen (summier) opgenomen in de financiële verordening. We beogen met deze nota noodzakelijke (bestaande) kaders te bundelen en overzichtelijk vast te leggen. We betrekken hierbij actuele wettelijke kaders, maar herhalen zo min mogelijk wetteksten, tenzij relevant.

Deze nota wordt door de raad vastgesteld en bevat ten minste:

- de wijze van activeren van activa;
- de wijze van waarderen van activa;
- de wijze van afschrijven van activa (kapitaallasten).

I. Waar gaat deze nota wél over?

Deze nota geeft de kaders voor administratief handelen aan die gelden vanaf het moment dat de gemeenteraad heeft besloten over Programmabegroting en het MIP. En daarmee de investeringsruimte per programma, de bijbehorende uitgaven en eventuele dekking uit reserves of subsidies heeft geautoriseerd. Daarmee worden voor de investeringen van het begrotingsjaar de kredieten beschikbaar gesteld.

De nota geeft uitdrukking aan de positie van investeringen in de gemeentelijke financiële huishouding. In het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) staan hiervoor de algemeen geldende regels. De in deze nota opgenomen (aanvullende) spelregels voor activeren en afschrijven zijn hiervan afgeleid. De nota behandelt de volgende onderwerpen:

- a. de grondslagen voor waardering en activering van vaste activa
- b. de afschrijvingsmethode en –termijnen van vaste activa
- c. het moment waarop de afschrijving van vaste activa begint

Met deze nota legt de gemeenteraad het kader en de uitgangspunten vast met betrekking tot waarderen en activeren van activa. De omkaderde teksten geven kort aan wat de regel inhoudt.

Binnen het kader van de nota geeft het college van burgemeester en wethouders verdere uitwerking in de vorm van een afschrijvingstabel met de exacte afschrijvingstermijnen. Deze is opgenomen in hoofdstuk 6 van deze nota.

Bij de uitwerking van de nota zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- het vergroten van het inzicht in het bezit van de gemeente;
- het verduidelijken van de bevoegdheden van de raad;
- het zoveel mogelijk uniformeren van de spelregels;
- passend bij het financiële beleid;
- waarbij de activa langdurig in goede staat worden gehouden;
- met acceptabele administratieve lasten.

II. Waar gaat deze nota niet over?

In ander vastgesteld beleid van de gemeente Barneveld zijn aan activa gerelateerde onderwerpen vastgelegd. In deze nota herhalen we dit beleid niet, maar verwijzen daar, indien nodig, naar. Het gaat hierbij om bijvoorbeeld:

- Nota Grondbeleid
- Nota Reserves & Voorzieningen
- Financiële verordening.

We proberen bij het opstellen van het beleid aan te sluiten bij het doel van de specifieke notitie en dubbelingen te voorkomen.

2. Wettelijke kaders en indeling activa

I. BBV artikelen

De belangrijkste kaders voor dit activabeleid zijn opgenomen in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) en de Financiële verordening van de gemeente Barneveld.

Het [BBV](#) schrijft voor op welke wijze de gemeente moet begroten en verantwoorden en de wijze waarop zij uitvoeringsinformatie vastlegt. Artikel 59 tot en met 65 van dit besluit zijn specifiek gewijd aan het thema hoe de gemeente dient om te gaan met het waarderen, activeren en afschrijven van investeringen.

Om een correcte interpretatie van deze artikelen te waarborgen heeft de commissie BBV een aantal stellige uitspraken gedaan. Gemeenten zijn verplicht zich aan de stellige uitspraken te houden. In de [Notitie Materiële Vaste Activa 2020](#) van de commissie BBV zijn ook richtlijnen opgenomen voor de interpretatie van het BBV.

De gemeente Barneveld heeft conform [artikel 212](#) van de Gemeentewet een [Financiële verordening](#) vastgelegd waarin is opgenomen hoe de financiële organisatie is ingericht en op welke wijze het financieel beheer wordt gecontroleerd. In artikel 4 van de Financiële verordening heeft de gemeente vastgelegd op welke wijze investeringskredieten worden geautoriseerd. Hierbij wordt zo veel mogelijk geregeld via de planning & control cyclus van de gemeente.

II. Indeling vaste activa

In deze paragraaf gaan we in op de indeling van vaste activa. Ten aanzien van de materiële vaste activa is dit uitgebreid toegelicht in de Notitie Materiële vast activa van de commissie BBV. Voor het begrip van de inhoud van deze nota geven we een samenvatting van alle relevante termen.

Kapitaalgoederen zijn objecten met een meerjarig nut. Een relatief groot deel van het vermogen van de gemeenten zit besloten in kapitaalgoederen. Onder **investeren** wordt verstaan 'het vastleggen van vermogen in objecten waarvan het nut zich over meerdere jaren uitstrekt'. De investeringen worden op de balans verantwoord. De lasten voortvloeiende uit de investeringen in **materiële vaste activa**, zoals onderhoud, afschrijvingen, toegerekende rente en verzekeringen, horen tot de jaarlijkse exploitatielasten. Elke gemeente bepaalt zelf de financiële grens die getrokken wordt waarboven objecten als investeringen worden beschouwd.

Bij een bestaand actief is sprake van een investering als de uitgaven:

- leiden tot een significante kwaliteitsverbetering, en/of
- leiden tot een levensduurverlenging, en/of
- aanpassingen betreffen om te voldoen aan wet- en regelgeving (zoals investeringen in een gebouw om te voldoen aan veiligheidsvoorschriften die invloed hebben op de waarde en de levensduur). Wanneer uitgaven worden gedaan voor het behoud van de oorspronkelijke kwaliteit en levensduur van een actief, dan is er sprake van **onderhoud**.

Activa zijn de bezittingen van de gemeente op een bepaald moment, de waarde ervan uitgedrukt in euro's. Ze staan op de debet-kant (linkerkant) van de balans. De bezittingen kunnen vast zijn of vlottend naargelang de lengte van hun looptijd. Deze nota gaat over de **vaste activa**; dat zijn de bezittingen met een looptijd van minimaal één jaar. We onderscheiden drie soorten vaste activa:

1. materiële,
2. immateriële en
3. financiële vaste activa.

Materiële vast activa (MVA)

Objecten (zoals gebouwen, wegen) worden geactiveerd als deze een langere tijd (langer dan 1 jaar) mee gaan en een bepaalde waarde hebben. Als deze voor eigen gebruik zijn worden ze gezien als langlopende bezittingen ofwel vaste materiële activa op de balans.

Onderwijsinstellingen vormen een bijzonderheid. Het economisch eigendom ligt bij de gemeente, maar het juridisch eigendom ligt bij het schoolbestuur. **Economisch eigendom** houdt in dat de gemeente, omdat het overheidsgeld heeft gebruikt voor de bouw, het recht heeft om het gebouw 'om niet' terug te krijgen als het schoolbestuur het niet langer gebruikt.

Het aanschaffen of vervaardigen van materiële vaste activa gaat gepaard met het doen van investeringen. Materiële vaste activa zijn dus feitelijk de objecten die door investeringen door een gemeente worden verworven. In het BBV ([artikel 35](#)) wordt onderscheid gemaakt tussen MVA met een economisch nut en MVA in openbare ruimte met een maatschappelijk nut.

Investeringen hebben een **economisch nut** als ze verhandelbaar zijn en/of ze kunnen bijdragen aan het genereren van middelen. Iets dat te koop of te verkopen is, maakt het nog niet "verhandelbaar". Verkeersvoorzieningen (bijvoorbeeld verkeerslichten) worden gekwalificeerd als 'inrichting van de openbare ruimte' en zijn vergelijkbaar met straatverlichting, afvalbakken, bankjes, speeltoestellen etc. Al deze goederen leveren geen geld op maar hebben een **maatschappelijk nut** en zijn derhalve investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut.

Immateriële vast activa

Immateriële vaste activa bestaan uit:

- a. Kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen;
- b. Kosten van onderzoek en ontwikkeling voor het realiseren van een bepaald actief;
- c. Bijdragen aan activa in eigendom van derden.

- a. Kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen

Kosten van het sluiten van geldleningen worden direct ten laste van het resultaat gebracht, met uitzondering van kosten van het oversluiten of afkopen van leningen of financiële derivaten.

- b. Kosten van onderzoek en ontwikkeling voor het realiseren van een bepaald actief
(**voorbereidingskosten**)

Kosten van onderzoek en ontwikkeling zijn immateriële kosten. Het activeren van immateriële kosten leidt tot bijkomende (rente-)lasten en daarmee uiteindelijk tot hogere exploitatielasten zonder dat daar een voordeel of een materieel bezit tegenover staat. Daarom is het van belang zorgvuldig af te wegen hoeveel immateriële kosten redelijkerwijs tot de kostprijs van het actief kunnen worden gerekend. De toevoeging in de BBV-regel 'voor het realiseren van een bepaald actief' is hier essentieel.

Wij vragen het voorbereidingskrediet samen met het investeringskrediet aan. Daarmee voorkomen we dat er voorbereidingskredieten worden aangevraagd voor investeringen waarvoor geen financiële ruimte is. Als uitzondering wordt eerst alleen een voorbereidingskrediet aangevraagd voor projecten waarvan de totale investering nog niet in te schatten is en afhankelijk is van de keuzes die nog gemaakt moeten worden. Veelal gaat het hier om grote investeringsprojecten.

De vooronderzoeken in de voorbereidende fasen leiden tot een definitief 'go-or-no-go' moment waarop het bestuurlijk besluit valt om over te gaan tot de realisatie van een bepaald actief van een bepaalde omvang en kwaliteit en voor het verleende krediet. Als het vooronderzoek niet leidt tot een actief, moeten de voorbereidingskosten ten laste van de exploitatie worden gebracht.

Immateriële kosten voor het realiseren van een bepaald actief in eigendom van de gemeente worden geactiveerd vanaf het moment dat het inhoudelijk en financieel kader is vastgesteld c.q. het investeringskrediet is vrijgegeven door de gemeenteraad. Deze voorbereidingskosten lopen dan mee bij het uitvoeringskrediet en daarmee de afschrijvingstermijn van het actief.

Op basis van een onderbouwd voorstel kan de gemeenteraad ook separate **voorbereidingskredieten** verstrekken. Conform artikel 64 lid 5 BBV schrijven wij deze voorbereidingskredieten in vijf jaar af.

Als de voorbereidingsfase uiteindelijk niet leidt tot aanschaf of vervaardiging van een krediet moeten de voorbereidingskosten in één keer ten laste van de exploitatie worden gebracht.

c. Bijdragen aan activa in eigendom van derden

Een voorbeeld van een '**bijdrage in activa in eigendom van derden**' is een bijdrage aan een gebouw in eigendom van een externe partij. Bepalend is dat het economisch eigendom niet bij de gemeente berust. In het BBV artikel 61 staan de volgende voorwaarden:

Bijdragen aan activa in eigendom van derden kunnen worden geactiveerd indien:

- a. er sprake is van een investering door een derde;
- b. de investering bijdraagt aan de publieke taak;
- c. de derde zich heeft verplicht tot het daadwerkelijk investeren, op een wijze zoals is overeengekomen en;
- d. de bijdrage kan worden teruggevorderd indien de derde in gebreke blijft of de gemeente anders recht kan doen gelden op de activa die samenhangen met de investering.

Bijdragen aan activa in eigendom van derden worden in de gemeente Barneveld over het algemeen niet geactiveerd, maar rechtstreeks ten laste van het resultaat gebracht.

De gemeente behoudt de mogelijkheid om investeringsbijdragen aan derden te verstrekken. Deze mogen alleen geactiveerd worden als beantwoord wordt aan de vier hiervoor genoemde BBV-criteria.

Bijdragen aan activa in eigendom van derden worden in de gemeente Barneveld in principe niet geactiveerd, maar rechtstreeks ten laste van het resultaat gebracht.

*NB. Het BBV kent een limitatieve lijst van immateriële vaste activa (artikel 34 BBV). **Software** is niet op deze lijst opgenomen waardoor het niet mogelijk is om software als immateriële vaste activa te activeren. Dit betekent dat software als materiële vaste activa moet worden geactiveerd.*

Financiële vaste activa

Financiële vaste activa kennen de volgende indeling volgens het BBV:

- kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen, gemeenschappelijke regelingen, overige verbonden partijen;
- leningen aan openbare lichamen als bedoeld in [artikel 1, onderdeel a, van de Wet financiering decentrale overheden](#), woningbouwcorporaties; deelnemingen; overige verbonden partijen.
- overige langlopende leningen;
- uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd van één jaar of langer;
- uitzettingen in de vorm van Nederlands schuld papier met een rentetypische looptijd van één jaar of langer;
- overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

Kapitaalverstrekkingen, leningen, overige langlopende leningen en overige uitzettingen worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs onder aftrek van eventuele aflossingen.

Deelnemingen worden in afwijking hiervan gewaardeerd tegen marktwaarde indien deze waarde lager is dan de verkrijgingsprijs.

Onder uitzettingen worden aandelen, obligaties, maar ook leningen en vorderingen verstaan.

Uitzettingen met een looptijd korter dan een jaar worden opgenomen onder de vlottende activa. Uitzettingen met een oorspronkelijke looptijd van langer dan een jaar worden gedurende de gehele looptijd onder de financiële vaste activa opgenomen.

Voorzieningen wegens oninbaarheid worden met de nominale waarde van leningen verrekend.

3. Investerings

I. Meerjareninvesteringsplan (MIP)

Voorheen werden de systematiek en spelregels rondom het **Meerjareninvesteringsplan (MIP)** opgenomen als bijlage in de Kadernota. Het MIP is inmiddels geïntegreerd in de reguliere P&C cyclus en daarom is het niet meer logisch om dit als onderdeel van de Kadernota op te nemen, maar te verwerken in deze nota.

Op dit moment zijn de systematiek en spelregels van het MIP nog in ontwikkeling. Als de beelden hierover verder zijn verfijnd zal dit als onderdeel van deze nota worden toegevoegd.

II. Bovenwijkse Investerings

De term Bovenwijkse investering is een verzamelterm. Het gaat om openbare voorzieningen van algemeen nut, waar meerdere ontwikkellocaties en de 'bestaande stad' profijt van ondervinden. In Barneveld wordt onderscheid gemaakt tussen:

- Bovenwijkse voorzieningen (artikel 13.11 Omgevingswet);
- Kwaliteitsverbeteringen fysieke leefomgeving (artikel 13.23 en 13.24 Omgevingswet).

Bovenwijkse voorziening versus Kwaliteitsverbetering fysieke leefomgeving

Voor de Bovenwijkse voorzieningen geldt dat het kostenverhaal verplicht is. De opgevoerde kosten sluiten aan bij de limitatieve kostensoortenlijst in artikel 8.15 Bijlage IV van het Omgevingsbesluit

De Kwaliteitsverbeteringen fysieke leefomgeving voldoen niet aan alle criteria voor verplicht kostenverhaal. Zo hebben deze investeringen geen causaal verband met een gebiedsontwikkeling. Door in aanvulling op de wet gemeentelijk beleid vast te stellen kan de gemeente daar toch een financiële bijdrage voor verlangen.

De Nota Bovenwijkse Investerings (NBI) bevat het gemeentelijke beleid met betrekking tot het zogenaamde kostenverhaal voor zowel de bovenwijkse voorzieningen als de kwaliteitsverbeteringen fysieke leefomgeving. In de NBI wordt aangegeven welke (toekomstige) ontwikkellocaties een bijdrage moeten leveren aan de kosten van de bovenwijkse investeringen. Het kan hierbij gaan om gemeentelijke en private ontwikkellocaties. De hoogte van de bijdragen worden bepaald aan de hand van begrippen profijt, causaliteit en proportionaliteit (eveneens onderdeel NBI).

De bijdragen vanuit de ontwikkellocaties worden ingezet ter (gedeeltelijke) dekking van de kapitaallasten van de bovenwijkse investeringen. De niet gedekte kapitaallasten van de bovenwijkse investering komen voor rekening van de gemeentelijke exploitatie (zgn. aandeel bestaande stad).

Reserve(s) Bovenwijkse investeringen

De bijdragen aan de bovenwijkse investeringen vanuit de gemeentelijke en private ontwikkellocaties worden gestort in een of meerdere door de Raad ingestelde bestemmingsreserves. De reserve(s) bevatten zowel de bijdragen voor de bovenwijkse voorzieningen en als de bijdragen voor kwaliteitsverbetering fysieke leefomgeving. Na activering van de investeringen (en start kapitaallasten) wordt de bijdrage aan de reserve(s) onttrokken en gestort in de reserve kapitaallasten ter dekking van de afschrijving.

Besluitvorming en waardering Bovenwijkse investering.

De raad besluit, op basis van een kredietvoorstel, over de uitvoering van een bovenwijkse investering. In beginsel worden de investeringen geactiveerd. De geactiveerde kosten worden vervolgens afgeschreven conform de regels later in deze notitie.

Besluitvorming en waardering binnenplanse investering met een bovenwijks karakter

Een investering met een bovenwijks karakter kan ook worden gerealiseerd via een grondexploitatie. Het gaat dan om investeringen die volledig of grotendeels binnen de exploitatiegrenzen van een grondexploitatie vallen én waarvan de kosten in belangrijke mate worden toegerekend aan de grondexploitatie of aan private ontwikkelaars. In deze situatie spreken we over een binnenplanse investering met een bovenwijks karakter.

Een binnenplanse investering maakt integraal onderdeel uit van de grondexploitatie. Ook de bijdragen van derden (kostenverhaal) worden via de grondexploitatie verantwoord.

De besluitvorming over de binnenplanse investering maakt integraal onderdeel uit van het raadsbesluit over de te openen grondexploitatie.

4. Waarderen

I. Waardering van materiële vaste activa

In dit hoofdstuk wordt beschreven hoe de administratieve waarde van een bezit, het actief, wordt bepaald. Hierin zijn door een gemeente, naast de wettelijke voorschriften, nog keuzes te maken op onderdelen.

Met **waardering** bedoelen we het bepalen van de administratieve waarde van een bezit. De waarde van een object is de prijs die betaald is om het object aan te kopen of de kosten om het zelf te vervaardigen. De waarde van objecten bevindt zich aan de activa-kant, dit is de linkerkant van de balans. Op de oorspronkelijke waarde vindt jaarlijks afschrijving plaats die parallel loopt met de waardedaling door veroudering en slijtage. Zie ook hoofdstuk 6 Afschrijven.

Verkrijgings- of vervaardigingsprijs

Activa worden gewaardeerd op basis van de **verkrijgings- of vervaardigingsprijs**. De verkrijgingsprijs omvat de inkoopprijs en de bijkomende kosten. De vervaardigingsprijs omvat de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten, die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend. Voorbeelden van overige kosten zijn: bouwplaatskosten, leges en verzekeringskosten tijdens de bouw. In de vervaardigingsprijs kan daarnaast een redelijk deel van de **indirecte kosten** en de rente over het tijdvak worden opgenomen dat aan de vervaardiging van het actief kan worden toegerekend. In dat geval vermeldt de toelichting dat deze rente is geactiveerd.

In paragraaf II hieronder gaan wij in op mogelijke keuzes bij het toerekenen van indirecte kosten aan een actief in de gemeente Barneveld.

Toerekening van rente

Aan lopende activa wordt omslagrente toegerekend over de boekwaarde per 1 januari. De omslagrente wordt echter ten laste van de reguliere exploitatie gebracht en **niet** verhoogd op de waardering van de activa. We kiezen hiervoor om geen rente-op-rente effect te krijgen.

Ontvangen bijdragen van derden tijdens de bouw verlagen per saldo de omslagrente. Het is verplicht om tijdens de bouw de oplopende investeringskosten te verlagen met voor dat project ontvangen bijdragen van derden, teneinde het kostenverhogend effect van de omslagrente te drukken.

Over een batig saldo wordt geen omslagrente vergoed, tenzij dit uitdrukkelijk in de voorwaarden van de externe bijdragen is opgenomen. Zie verder hoofdstuk 7 Rente.

Bijdragen van derden

Bijdragen van derden zijn onder andere bijdragen van Rijk, Provincie of (Cultuur)fondsen. De Raad autoriseert investeringskredieten inclusief bijdragen van derden. Daarbij zijn toegezegde bijdragen van derden een dekkingsmiddel, omdat ze per saldo het gemeentelijke deel in de kostprijs van de investering verlagen. Met het oog op beperken van rentelasten tijdens de bouw worden werkelijk ontvangen bijdragen van derden reeds tijdens de bouw zoveel mogelijk in mindering gebracht op de investering. Zo worden de kosten (en kapitaallasten) van de gemeente lager. Dit heet de 'netto-methode'.

Bijdragen van derden die in directe relatie staan tot een actief worden op de waardering daarvan in mindering gebracht (BBV artikel 62, lid 2) waardoor de structurele gemeentelijke kosten lager worden.

Onttrekkingen uit reserves

Het is niet toegestaan om reserves in mindering te brengen op investeringen. Het is daarentegen wel toegestaan om een reserve te vormen voor de dekking van kapitaallasten. Binnen de gemeente Barneveld bestaat er een bestemmingsreserve Kapitaallasten voor een aantal specifieke activa.

Reserves moeten worden opgenomen bij de passiva, dit is de rechterzijde van de balans.

Onttrekkingen uit reserves worden niet direct in mindering gebracht op de kostprijs van investeringen om deze te verlagen (BBV)

II. Keuzes gemeente Barneveld toerekening kosten aan een actief

Aan een actief kunnen allerlei kosten worden toegerekend die te maken hebben met het realiseren van een bepaalde investering. Naast directe aanschafkosten is het mogelijk om interne (project)uren en overige indirecte uren toe te rekenen ([artikel 63-3 BBV](#)). Ook kunnen er afspraken gemaakt worden over de toerekening van sloopkosten van een gebouw aan een actief.

In de gemeente Barneveld worden sinds de introductie van het MIP in 2023 interne uren en overige indirecte uren toegerekend aan de investeringsprojecten. Bij de vaststelling van de investeringskredieten door de raad wordt hier rekening mee gehouden.

Hieronder is op hoofdlijn aangegeven hoe de toerekening van interne uren en overige indirecte kosten plaatsvindt.

Toerekening van interne uren en overige indirecte kosten

Met '**interne uren**' wordt bedoeld: de kosten van ambtelijke inspanning, berekend tegen intern uurtarief. VAT-kosten behoren tot de indirecte kosten. Met **VAT-kosten** wordt bedoeld: de kosten van voorbereiding, administratie en toezicht. Interne uren en overige indirecte kosten komen voor gedurende het gehele proces vanaf het allereerste concept startdocument tot en met de oplevering en nazorg. Sommige activiteiten dragen rechtstreeks bij aan de realisatie van een bepaald actief, anderen behoren tot de normale bedrijfsvoering.

Aan de investeringsprojecten worden minimaal de interne uren toegerekend van:

- projectleiders
- civiele werkvoorbereiders
- specifieke kennis (stedenbouw, bodem, water, planologie, etc.)
- ondersteunende werkzaamheden

De toe te rekenen kosten worden bepaald aan de hand van de gerealiseerde uren maal een voorcalculatorisch tarief. Dit tarief is opgebouwd uit toerekening van salariskosten en opslag hierover voor de doorbelasting van overheadkosten.

Toerekening kosten voor sloop gebouwen

Een gebouw kan in aanmerking komen voor sloop, renovatie of verbouwing. De kosten van de sloop van een gebouw kunnen als eenmalige kosten in de exploitatie worden genomen of worden geactiveerd als onderdeel van het nieuwe materiële actief, indien op dezelfde locatie een nieuw gebouw met dezelfde functie wordt gerealiseerd.

Binnen de gemeente Barneveld gaat de voorkeur uit naar activeren van de betreffende sloopkosten indien dit onderdeel is van het bouwproject. Het nieuwe gebouw moet wel dezelfde functie behouden. De (afschrijvings-) kosten worden dan gelijkmatig over de komende jaren gespreid waardoor er geen fluctuaties in het resultaat ontstaan.

Indien **sloopkosten** van een gebouw onderdeel zijn van een bouwproject, waarbij het nieuw te bouwen gebouw dezelfde functie behoudt, worden deze kosten geactiveerd en wordt de boekwaarde van het actief hiermee verhoogd.

III. Waardeverandering

Bij het uitdrukken van de waarde van kapitaalgoederen worden diverse termen en definities gehanteerd. Deze waardes komen niet altijd overeen en kunnen bovendien in de loop der jaren variëren. Hieronder bespreken we eerst de verschillende soorten waardebepaling, waarna we ingaan op de veranderingen die daarin kunnen optreden.

Actuele waarde, marktwaarde, economische waarde

De actuele waarde, marktwaarde of economische waarde zijn drie begrippen die hetzelfde uitdrukken: het is wat iets bij verkoop zou opbrengen in het vrije economische verkeer. De werkelijk betaalde kostprijs kan lager of hoger zijn.

Boekwaarde

De **boekwaarde** is het geheel van netto geactiveerde investeringskosten (de verkrijgings- of vervaardigingsprijs) verminderd met de reeds gedane afschrijvingen. De boekwaarde is het bedrag waarvoor een actief in 'de boeken', op de balans, staat. Deze waarde is niet altijd gelijk aan de marktwaarde. De **marktwaarde** is bepalend voor de maximaal toegestane boekwaarde. Als de marktwaarde lager is dan de boekwaarde dient volgens de BBV in bepaalde gevallen van de boekwaarde extra afgeschreven te worden tot het bedrag van de lagere marktwaarde of een tijdelijke voorziening te worden ingesteld voor het bedrag van de **waardevermindering** wanneer waardeherstel mogelijk is.

Afwaarderen volgens de BBV

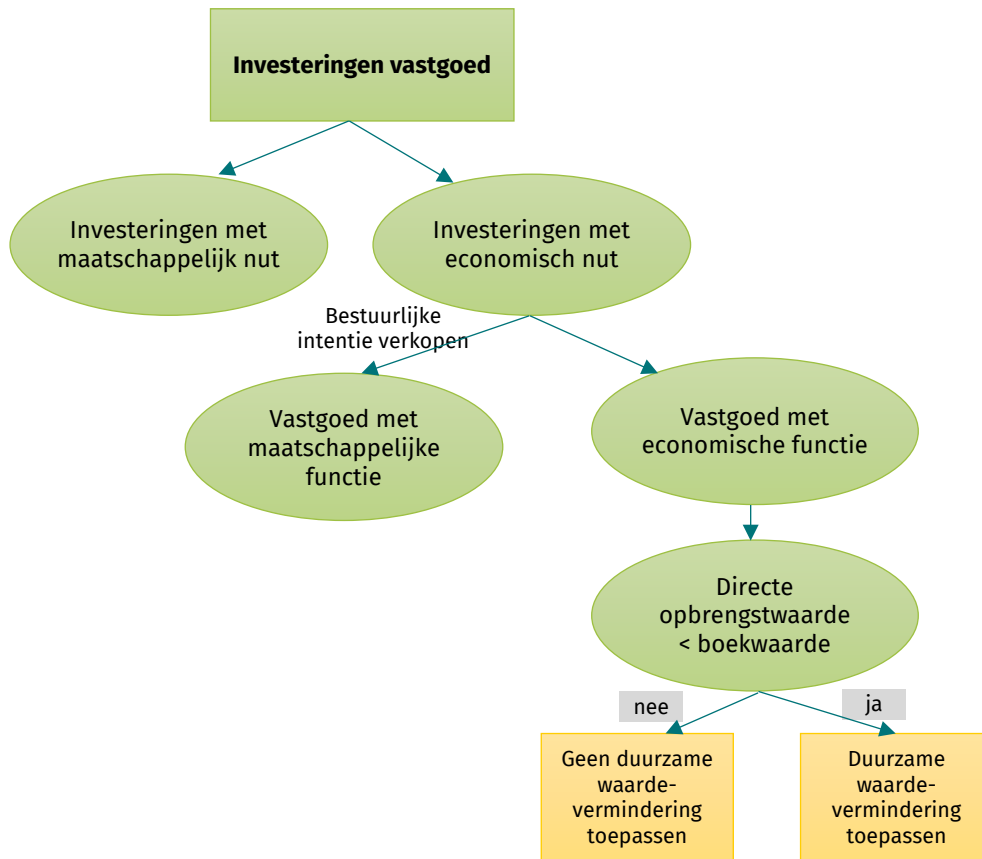
De actuele waarde van **vastgoed** kan door diverse (externe) factoren dalen. Als de verwachting is dat deze lagere marktwaarde blijvend is, dan is er sprake van duurzame waardevermindering. Om de financiële impact te bepalen moet onderscheid gemaakt worden tussen vastgoed met een maatschappelijke en een economische functie.

Bij waardedaling van vastgoed met een **economische functie** is afwaardering verplicht volgens de BBV. Om vast te stellen of een duurzame waardevermindering moet worden toegepast, moet de directe opbrengstwaarde worden bepaald. Dit gebeurt bij voorkeur door middel van een onafhankelijke taxatie.

Indien voor vastgoed met een **maatschappelijke functie** de bestuurlijke intentie bestaat om duurzaam te exploiteren dan speelt duurzame waardevermindering geen rol. Bestaat de bestuurlijke intentie om dit vastgoed te verkopen of de bestemming ervan te wijzigen naar vastgoed met een bedrijfseconomische functie is er sprake van een duurzame waardevermindering en is afwaardering verplicht.

Beslisboom afwaarderen

De beslissing om wel of niet af te waarderen kan worden afgewogen via onderstaande beslisboom.

5. Activeren

I. Activeren van materiële vaste activa

Bij investeringen met een meerjarig nut worden de kosten van aanschaf of vervaardiging gespreid over de gebruiksduur van het betreffende object. Daarvoor is het nodig dat de uitgaven worden geactiveerd. **Activeren** houdt in dat de kosten niet direct als last in het resultaat worden opgenomen, maar als een actief op de balans worden weergegeven. Het geïnvesteerde bedrag zit dan als het ware 'vast' in fysieke middelen zoals bakstenen en beton. De daaropvolgende jaren worden de kosten geleidelijk ten laste van de jaarresultaten gebracht, in lijn met de verwachte levensduur van het object. Tegelijkertijd vindt afschrijving plaats, waarbij het actief in waarde daalt door veroudering en/of slijtage.

II. Keuzes gemeente Barneveld over activeren

Ondergrens activeren

Alle investeringen worden geactiveerd ([artikel 59 BBV](#)) conform de richtlijnen die in deze nota zijn vastgelegd. In afwijking hiervan worden kunstvoorwerpen met een cultuur-historische waarde niet geactiveerd (BBV, artikel 59 lid 2).

Uit oogpunt van het in de hand houden van de administratieve lasten is het van belang dat gemeenten op grond van artikel 212 van de Gemeentewet in de financiële verordening aangeven welke ondergrens gehanteerd wordt voor het activeren van investeringen.

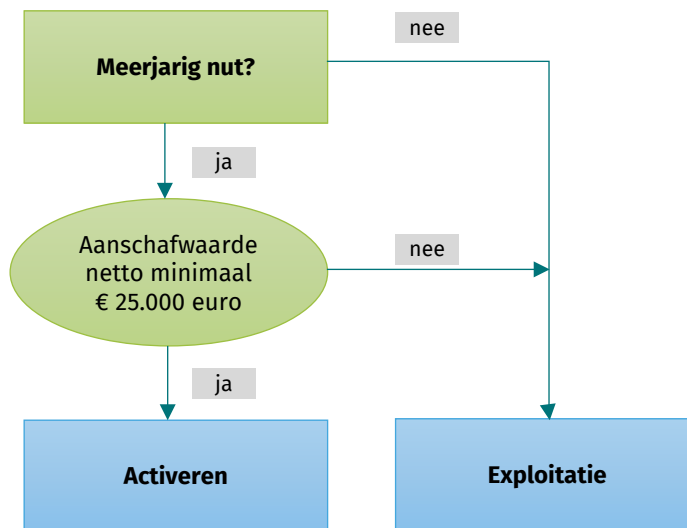
Bij het hanteren van een activeringsgrens moet de verplichting tot het activeren van investeringen in acht worden genomen. Het is niet toegestaan om de activeringsgrens zodanig vast te stellen dat hierdoor (bepaalde typen) activa individueel of als verzameling in totaal van materiële omvang buiten de balans worden gehouden. Een gemeente mag deze ondergrens verder zelf bepalen. In de gemeente Barneveld lag deze grens op een bedrag van € 20.000 (raadsvoorstel Uitvoeringsplan MIP 2025, 8 februari 2023). In deze nota stellen we voor deze grens te verhogen naar € 25.000. Dit vanwege inflatiecorrectie, maar ook met **(administratieve)** reden dat **we niet elke kleine investering willen activeren**. Indien meerdere individuele goederen gezamenlijk worden ingekocht (zoals bijvoorbeeld bij kantoormeubilair), dan geldt het gezamenlijke bedrag bij het bepalen of de investeringsgrens overschreden wordt.

Wij activeren alle investeringen vanaf € 25.000. Voor maatschappelijk nut is dit een netto grens. Investerings onder dat bedrag mogen worden geactiveerd op voorwaarde dat dit op consequente wijze gebeurt. Aankoop van grond wordt altijd geactiveerd.

Het activeren van aankopen met een aanschafwaarde onder de grens kan nuttig zijn om verschillende redenen zoals:

- het inzichtelijk houden van gemeentelijk bezit;
- koppeling van bezit met een beheersysteem;
- het constant houden van kosten die tegen kostprijs jaarlijks aan derden worden gefactureerd;
- het voorkomen van jaarlijkse schommelingen in de gemeentelijke kosten.

Beslisboom activeren

Onderhanden werk

Binnen de organisatie bestaan spelregels rondom het aangaan en monitoren van een investering. Als het krediet is vrijgegeven en er wordt aan de investering gewerkt noemen we dit 'onderhanden werk', zijnde 'werk in uitvoering', niet te verwarren met de term 'onderhanden werk in relatie tot de grondexploitatie'. Op dit moment worden de spelregels verder verfijnd, en na uitwerking toegevoegd aan deze nota.

Over activa in ontwikkeling worden jaarlijks rente berekend. Onderhanden werk met betrekking tot grondexploitaties en ten behoeve van derden verschillen van de hiervoor genoemde activa in ontwikkeling. De reeds gemaakte kosten voor grondexploitaties en ten behoeve van derden worden op de balansdatum opgenomen onder de vlottende activa 'Onderhanden werken'.

Activa die volgens de criteria van deze nota in aanmerking komen voor activering worden in de loop van de realisatie onder de vaste activa opgenomen als 'onderhanden werk'. Voor het aangaan van een investering en monitoring van het onderhanden werk bestaan intern spelregels.

6. Afschrijven

I. Afschrijven

In dit hoofdstuk gaan we in op het startmoment van afschrijven, afschrijvingstermijnen, de componentenbenadering en de afschrijvingsmethoden. **Afschrijven** is het op systematische wijze ten laste van de exploitatie brengen van een investering. Hiermee wordt in de boekhouding de waardedaling door veroudering en/of slijtage tot uitdrukking gebracht.

Door investeringen te activeren, kunnen de kosten ervan verdeeld worden over de levensduur van het object. Elk jaar wordt een deel van de kostprijs afgeschreven. Op die manier houdt de waardedaling van het actief gelijke tred met de waardevermindering van het object door slijtage en veroudering.

Jaarlijkse afschrijvingskosten zijn exploitatielasten en beïnvloeden het jaarresultaat. Het is niet toegestaan om de hoogte van de afschrijving te laten afhangen van het beoogde resultaat ([BBV artikel 64](#)). In de gemeente Barneveld hanteren we een consequente manier van afschrijven. Dit betekent dat de afschrijvingen onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar worden gedaan.

Soortgelijke activa worden op dezelfde wijze gewaardeerd en afgeschreven. Een eenmaal vastgestelde afschrijvingstermijn en afschrijvingsmethode blijft tijdens de gehele economische levensduur van een actief van toepassing.

De gemeente Barneveld schrijft materiële vaste activa af naar een boekwaarde van € 0. Een eenmaal vastgestelde afschrijvingstermijn en afschrijvingsmethode blijft tijdens de gehele economische levensduur van een actief van toepassing.

Door naar boekwaarde nul euro af te schrijven wordt bereikt dat geen rente- en afschrijvingslasten meer op de exploitatie drukken nadat een object buiten gebruik is gesteld wegens slijtage of veroudering.

Op grond wordt niet afgeschreven. Uitgezonderd de gronden die zijn aangekocht voor de aanleg van wegen, conform de BBV-regelgeving.

Bij grond is geen sprake van een duurzame waardevermindering. Daarom is de afschrijving op gronden nihil. In het geval van grond met daarop een openbare weg is de toekomstige waarde van de grond nihil. De weg is onlosmakelijk verbonden met de grond en, rekening houdend met de onderliggende infrastructuur (riolering en bekabeling), is het onwaarschijnlijk dat deze grond ooit zelfstandig weer beschikbaar komt. De investering die gepaard gaat met de aanleg van de weg wordt, inclusief de aankoopkosten van de grond, over de levensduur van de weg afgeschreven.

Startmoment van afschrijven

Voor het moment van beginnen met afschrijven is de gemeente, binnen de regels van het BBV, vrij in haar keuze. De gekozen mogelijkheid wordt toegepast op alle kapitaalgoederen die gereedkomen/worden verworven. Bij alle investeringen wordt in de gemeente Barneveld begonnen met afschrijven vanaf het boekjaar volgend op het jaar waarin het kapitaalgoed gereedkomt/verworven wordt.

Bij alle investeringen wordt in de gemeente Barneveld begonnen met afschrijven vanaf het boekjaar volgend op het jaar na ingebruikname van het activum.

II. Keuzes gemeente Barneveld over

Afschrijvingstermijnen (tabellen)

We hanteren per activasoort de afschrijvingstermijnen conform de onderstaande tabellen. Wij baseren de afschrijvingstermijnen op de gemiddelde verwachte toekomstige gebruiksduur.

Tabellen afschrijvingstermijn per activasoort

Economisch nut	Afschrijving in jaren
Vastgoed	
Grond	n.v.t.
Gebouwen	45
1e Inrichting onderwijs	45
Noodvoorzieningen onderwijs	20
Zonnepanelen	20
Centrale verwarmingsinstallaties*	15
Overige installaties*	20
Vloerbedekking *	15
Inventaris / meubelen	10
Riolering	
Vrijvervalriolen	80
Persleidingen en drukleidingen	60
Milieumaatregelen	60
Grondwatermaatregelen	60
Gemalen (bouwkundig)	60
Drukriolering (bouwkundig) / relining	45
Beschoeiingen	25
Gemalen en drukriolering (mechanisch/elektrisch)	15
Begraven	
Begraafplaatsen	30
Bedrijfsmiddelen	
Apparatuur betaald parkeren	15
Lichte voertuigen (bestelwagens, aanhangers, grasmaaiers, aanbouwapparatuur)	10
Zwaardere specialistische voertuigen (vrachtwagens, autolaadkranen, veegmachines, gladheidsbestrijdingsmaterieel)	8
Tractoren licht	12
Tractoren zwaar	10
Automatisering (hardware)	5
Automatisering (software)	5

* Centrale en overige installaties en vloerbedekking wordt bij een initiële investering van nieuw te bouwen vastgoed meegenomen bij het integrale investeringskrediet van het gebouw. De vervanging hiervan gedurende de levensduur van het gebouw zal in beginsel via het meerjarenonderhoudsplan (MJOP) verlopen. Deze aparte activasoorten zijn toch opgenomen in de tabel om bijvoorbeeld te kunnen gebruiken voor investeringen in een aan te schaffen bestaand pand of een te huren pand (of andere van toepassing zijnde situaties).

Maatschappelijk nut	Afschrijving in jaren
Integraal fysiek domein	
Civieltechnische werken - algemeen	50
Civieltechnische werken - beton	100
Civieltechnische werken - hout	40
Grond onder wegen	40
Wegen	40
Wegen levensduurverlengend onderhoud (LVO)	20
Verkeersregelinstallaties	20
Lichtmasten	40
Armaturen	20
Bomen	40
Plantsoenaanleg	20
Abri's	20
Straatmeubilair	15
Speelgelegenheden	15
Vorbereidingskrediet	5
Sport	
Kunstgrasvelden	12
Verlichting op sportcomplexen	15

Regels voor besluitvorming als tabellen niet volstaan (speciaal type activum bijvoorbeeld)

Bij investeringen die volgens de BBV geactiveerd moeten worden, maar die niet vallen onder één van de activasoorten in de bovenstaande tabellen, geldt het volgende. Bij het raadsvoorstel voor het beschikbaar stellen van het krediet (een separaat raadsvoorstel of via een Uitvoeringsplan MIP) geven we onderbouwd een afschrijvingstermijn aan op basis van de reëel verwachte toekomstige gebruiksduur.

Regels bij tussentijdse wijziging van afschrijvingstermijnen voor openstaande investeringen en lopende activa

Na vaststelling van deze nota kan door een schattingswijziging de verwachte toekomstige gebruiksduur van een activasoort uit de bovenstaande tabellen wijzigen. Een schattingswijziging moet door de raad worden vastgesteld.

Een tussentijds gewijzigde afschrijvingstermijn geldt direct voor zowel nieuwe investeringen als voor nog openstaande investeringskredieten, maar nog niet voor lopende activa.

Om reden van voorkomen van administratieve lasten en het voorzichtigheidsbeginsel, kiezen we er voor om **tussentijdse** wijzigingen op afschrijvingstermijnen in beginsel **niet** toe te passen op de restant boekwaarde van lopende activa. De raad kan hier gemotiveerd van afwijken. De afweging om wijzigingen in afschrijvingstermijnen toe te passen op lopende activa maken we wel bij de periodieke herijking van de nota Activeren en Waarderen.

Restwaarde

De **restwaarde** is de opbrengstwaarde die na de gebruikstermijn nog gerealiseerd kan worden. Een gemeente kan dit gebruiken om de afschrijvingskosten te verlagen (structureel voordeel). Op het moment dat een gemeente dit niet doet, wordt op het actief afgeschreven naar € 0 en kan er aan het eind van de afschrijving een incidenteel voordeel opleveren.

De gemeente Barneveld hanteert op dit moment geen restwaarden, dit omdat het (administratief) complex is en lastig is om vooraf een goede inschatting te maken van wat een eventuele

restwaarde is. Voor de meeste activa van de gemeente is een restwaarde niet relevant, omdat de activa na de gebruiksduur bijvoorbeeld onverkoopbaar zijn of de economische waarde lager is dan de sloopkosten.

De gemeente Barneveld hanteert geen restwaarden.

Componentenmethode

De **componentenbenadering** is een afschrijvingsmethode voor vaste activa die uit meerdere eenheden zijn samengesteld. De samenstellende delen gaan niet allemaal even lang mee. Daarom staat het BBV toe een actief onder te verdelen in componenten, waarbij elke component een andere afschrijvingstermijn krijgt. Bij componenten die apart geactiveerd worden is van belang dat elke component een afschrijvingstermijn krijgt die overeenkomt met zijn economische of technische levensduur.

In de gemeente Barneveld gaan we terughoudend om met het toepassen van de componentenmethode, mede omdat de complexe methodiek niet opweegt tegen de baten. Op een paar onderdelen passen we de methodiek wel toe, zoals bij de inventaris van schoolgebouwen.

De gemeente Barneveld is terughoudend met de toepassing van de componentenbenadering.

Afschrijvingsmethode

Er zijn twee afschrijvingsmethoden: lineair of annuïtair. Het BBV schrijft niet voor welke van de twee wanneer gebruikt moet worden. Een gemeente is hier vrij in, maar als de keuze eenmaal gemaakt is, moet die consequent gevolgd worden. Hierna lichten we beide methoden kort toe met argumenten waarom we kiezen voor de ene of de andere.

Bij de **lineaire afschrijvingsmethode** dalen de kapitaallasten van jaar tot jaar. Het afschrijvingsbedrag blijft jaarlijks even hoog, maar doordat de boekwaarde daalt, nemen de rentelasten jaarlijks af.

Bij de **annuïtaire afschrijvingsmethode** blijven de kapitaallasten gemiddeld gezien contanter gedurende de hele economische levensduur. De hogere rentelasten in het begin worden gecompenseerd door minder snel af te schrijven. Dit leidt tot een nadeel dat in het begin de boekwaarde relatief hoog blijft en pas de laatste jaren sneller daalt door grotere afschrijvingsbedragen. De rentelasten zijn dan evenredig laag. Een ander nadeel is dat de berekening van annuïtaire kapitaallasten complexer is omdat de omslagrente jaarlijks wijzigt (en daardoor ook jaarlijks de afschrijvingslast). Het voordeel van een annuïtaire afschrijvingsmethode is dat de kapitaallast vanaf het eerste jaar gelijk is aan de gemiddelde kapitaallast over de hele looptijd. Dit maakt de berekening van de structurele kostprijs eenvoudiger voor nieuwe activa die gedekt moeten worden uit directe (structurele) inkomsten (zoals bij vastgoed dat verhuurd wordt).

De economische waarde van de meeste nieuwe activa van de gemeente daalt in het begin relatief snel of lineair gedurende de gebruiksduur. Eigenlijk alleen bij gebouwen met een economisch nut blijft de economische waarde in het begin hoger (of stijgt deze zelfs). Een lineaire afschrijvingsmethode benadert daarom het beste de ontwikkeling van de boekwaarde.

De gemeente Barneveld hanteert de lineaire afschrijvingsmethode. Dit is een eenvoudige methode met lagere administratieve lasten, bij de meeste activa het meest passend bij de ontwikkeling van de boekwaarde en weinig risico op fouten.

7. Rente

Voor een nadere toelichting over rente wordt verwezen naar het Treasurystatuut van de gemeente Barneveld.

I. Betaalde rente en omslagrente

Betaalde rente

Rente die betaald wordt over geleend geld is een reële uitgave. Deze uitgave wordt als last verantwoord op het taakveld Treasury.

Omslagrente – integrale financiering/projectfinanciering

De financiering van investeringen brengt rentelasten met zich mee. Wij hanteren het systeem van integrale financiering. Dat betekent dat de werkelijk betaalde rente op leningen niet rechtstreeks doorbelast wordt aan individuele investeringsprojecten maar wel naar evenredigheid wordt verdeeld (= omgeslagen) over de vaste activa en de activa in ontwikkeling. Het is een vergoeding voor het beslag dat de boekwaarde van een investering legt op de financieringsmiddelen van de gemeente. Het rentepercentage wordt vastgesteld conform BBV-regels.

Indien een lening specifiek is aangetrokken voor een project of (door)verstrekking (één op één doorlening), is sprake van projectfinanciering.

II. Keuzes gemeente Barneveld over

Rente tijdens de bouw

Tijdens de bouw (onderhanden werk) berekenen wij omslagrente over de boekwaarde per 1 januari. De omslagrente nemen we ten laste van de exploitatie. Ontvangen bijdragen van derden tijdens de bouw verlagen per saldo de omslagrente.

Aan lopende activa wordt omslagrente toegerekend. Het is verplicht om tijdens de bouw de oplopende investeringskosten te verlagen met voor dat project ontvangen bijdragen van derden, teneinde het kostenverhogend effect van de omslagrente te drukken.

Over een batig saldo wordt geen omslagrente vergoed, tenzij dit uitdrukkelijk in de voorwaarden van de externe bijdragen is opgenomen.

Integrale financiering/projectfinanciering

In de praktijk gaat het financieren van investeringen vrijwel nooit één op één gelijk op met de uitgaven van een investering. De liquiditeitsbehoefte is namelijk ook afhankelijk van de reguliere exploitatie, mutaties op reserves en voorzieningen, aflossingen op bestaande leningen en de grondexploitatie. Bij het systeem van integrale financiering lenen we in beginsel niet eerder en meer dan nodig is op totaalniveau, met als doel het minimaliseren van de netto rentelast.

Over de boekwaarde van het totaal aan vaste activa (en onderhanden werk van de grondexploitaties) per 1 januari rekenen wij jaarlijks via de exploitatie rente toe, ongeacht hoe de activa gefinancierd zijn. We kiezen daarbij dus voor integrale financiering en niet voor projectfinanciering.

Deze rentelasten vormen samen met de afschrijvingslasten de kapitaallasten van een actief.

8. Bijlage

I. Verklarende woordenlijst

Activa (enkelvoud: actief of activum) - Activa zijn de bezittingen van de gemeente op een bepaald moment, de waarde ervan uitgedrukt in euro's.

Activa met een economisch nut - Gemeentelijke bezit dat kan bijdragen aan het genereren van inkomsten en/of verhandelbaar is.

Activa in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut - Gemeentelijk bezit dat niet verhandelbaar is en niet bijdraagt aan het genereren van middelen.

Activa in ontwikkeling/ onderhanden werk - Werken die bestemd zijn voor meerjarig eigen gebruik en op de balansdatum nog niet gereed zijn. Ook wel 'lopende activa' genoemd.

Activeren - Het opnemen van een investering met meerjarig nut op de balans, in plaats van deze direct als kosten op de winst- en verliesrekening af te boeken.

Afschrijven - Het op systematische wijze ten laste van de exploitatie brengen van een investering. Hiermee wordt in de boekhouding de waardedaling door veroudering en/of slijtage tot uitdrukking gebracht.

Afschrijvingsmethode - zie lineaire en annuïtaire afschrijvingsmethode

Annuïtaire afschrijvingsmethode - Deze methode kent een jaarlijks gelijkblijvend bedrag aan rente en afschrijving. In de beginjaren is de afschrijvingscomponent laag en de rentecomponent hoog. Tegen het einde is deze verhouding omgekeerd.

Balans - De balans geeft de grootte en de samenstelling van het vermogen van de gemeente weer op een bepaald tijdstip. De bezittingen staan aan de activa-kant, de linkerkant van de balans. Aan de passiva-kant, de rechterkant, staat hoe het bezit gefinancierd is.

Boekwaarde - Dit is de waarde van een actief op een bepaald moment. De boekwaarde wordt bepaald door de verkrijgings- of vervaardigingsprijs te verminderen met de reeds gedane afschrijvingen.

Boekwinst/- verlies - Het verschil tussen de boekwaarde en de actuele verkoopprijs.

Componentenbenadering - Dit houdt in dat verschillende samenstellende delen van een materieel vast actief afzonderlijk worden afgeschreven, elk naargelang zijn eigen waarde verloop.

Economische waarde - De verkoopwaarde in het vrije economische verkeer.

Economische levensduur - De periode waarin het actief of productiemiddel normaal kan worden gebruikt, inkomsten kan genereren en/of verkocht kan worden.

Financiële vaste activa - Een categorie van activa die een financiële waarde vertegenwoordigen zoals bijvoorbeeld verstrekte leningen.

Grondexploitatie - Een grondexploitatie (soms afgekort tot grex) is een begroting die wordt opgesteld om grondkosten en grondopbrengsten van een ruimtelijk ontwikkelingsplan (zoals een nieuw bestemmingsplan) in beeld te brengen.

Immateriële vaste activa - Een categorie van bezittingen die niet tastbaar zijn zoals bijdragen aan activa in eigendom van derden.

Investering - Uitgaven die de gemeente doet voor de aanschaf of vervaardiging van kapitaalgoederen.

Investing met economisch nut - Investerings hebben een economisch nut indien ze verhandelbaar zijn (er een markt voor is) en/of ze kunnen bijdragen aan het genereren van middelen, bijvoorbeeld door het vragen van rechten, heffingen, leges of prijzen.

Investing in de openbare ruimte met maatschappelijk nut - Deze investeringen genereren geen middelen, maar vervullen wel duidelijk een publieke taak. Het betreft investeringen in bijvoorbeeld wegen, water en groenvoorzieningen.

Kapitaalgoederen - Objecten met een meerjarig nut.

Kapitaallasten - De jaarlijkse exploitatielasten van rente en afschrijving verbonden aan activa.

Levensduur verlengende investering - Een investering met als doel de levensduur van een bestaand actief substantieel te verlengen.

Lineaire afschrijvingsmethode - Deze methode kent een jaarlijks dalend bedrag aan lasten. De afschrijvingscomponent blijft jaarlijks gelijk. Als gevolg van een daling van de boekwaarde neemt de jaarlijkse rentelast af.

Materiële vaste activa - Bezittingen van de gemeente van stoffelijke aard met een meerjarig nut. Voorbeelden zijn onder andere: grond, gebouwen, wegen en machines.

NBI - nota Bovenwijkse Investerings

Nominale waarde - Oorspronkelijk bedrag van de lening.

Omslagrente - Rentelasten die op een systematische manier worden toegerekend aan de activa. Het is een vergoeding voor het beslag dat de boekwaarde van een investering legt op de financieringsmiddelen van de gemeente.

Onderhanden werk - Kosten van projecten die nog niet zijn voltooid en de daarmee samenhangende financiële verplichtingen.

Onderhanden werk grondexploitaties - Dit verwijst naar de fase waarin het project nog niet is voltooid. De grondexploitatie is dus een lopende begroting voor een project dat nog in ontwikkeling is. Deze worden op de balans verantwoord onder de voorraden.

Onderhoud - Wanneer uitgaven worden gedaan voor het behoud van de oorspronkelijke kwaliteit en levensduur van een actief, dan is er sprake van onderhoud.

Restwaarde - De opbrengstwaarde die na de gebruikstermijn nog gerealiseerd kan worden.

Technische levensduur - Het aantal jaren dat een object werkelijk meegaat voordat het versleten is of tot het moment waarop het geen productieve prestaties meer kan leveren.

Vaste activa - De bezittingen van de gemeente waarin het benodigde vermogen meerdere jaren is vastgelegd. We onderscheiden materiële, immateriële en financiële vaste activa.

Verkrijgingsprijs - Het bedrag dat betaald is om activa aan te schaffen. Dit is de inkoopprijs plus bijkomende kosten.

Vervaardigingsprijs - De kosten die gemaakt zijn voor het in eigen beheer vervaardigen van een actief.

Vervangingsinvestering - Het vervangen van een actief waarvan de technische of economische levensduur is verstreken.

Vorbereidingskosten - Kosten van onderzoek en ontwikkeling voor het realiseren van een bepaald actief.